

Eerste stap milieueffectrapportage Maritiem Cluster Den Helder

Notitie Reikwijdte en Detailniveau gereed voor inzage

Vanaf 16 februari 2026 ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het Maritiem Cluster Den Helder ter inzage.

De NRD is de eerste stap in het milieueffectonderzoek voor de ontwikkeling van de haven. In dit document staat welke milieueffecten worden onderzocht en hoe dat gebeurt.

De stukken liggen zes weken ter inzage, tot 30 maart 2026.

In deze periode kan iedereen de documenten bekijken en een zienswijze indienen bij de gemeente Den Helder.

Wat er precies in de NRD staat

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is vastgelegd welke milieueffecten in het milieueffectrapport (MER) worden onderzocht en hoe dat gebeurt. Het gaat daarbij om effecten op onder meer verkeer, luchtkwaliteit, nautische veiligheid, water, archeologie en natuur. In totaal vallen zeven projecten binnen dit milieuonderzoek: de Moormanbrug, het Nieuwe Diep/Nieuwe Werk, de Ravelijnbrug, de Defensiekade Nieuwe Diep, de ontwikkeling van Buitenveld, het aanrijterrein van de veerhaven en de Van Kinsbergenbrug. De NRD zorgt ervoor dat het onderzoek gericht en efficiënt kan worden uitgevoerd en vormt daarmee een belangrijke basis voor de keuzes die later in het programma worden gemaakt.

Waarom deze ontwikkeling belangrijk is

De haven van Den Helder is van strategisch belang voor de nationale veiligheid en voor de energievoorziening op en vanuit zee. Daarom werken Defensie, de provincie Noord-Holland en de gemeente Den Helder sinds 2020 samen aan plannen voor een duurzame, toekomstbestendige en goed bereikbare haven. Binnen het Maritiem Cluster lopen verschillende projecten die nauw met elkaar verbonden zijn. Daarom worden ze in samenhang opgepakt.

Zienswijzen en vervolgprocedure

De gemeente Den Helder is het eerste aanspreekpunt voor vragen, reacties en zienswijzen. Alle binnengekomen reacties worden betrokken bij het opstellen van de definitieve NRD. Deze definitieve versie vormt de basis voor het milieueffectrapport (MER) en het bijbehorende programma. De stukken zijn online in te zien via www.maritiemclusterdenhelder.nl/nrd. Daarnaast zijn ze in te zien op het stadhuis, Willemsoord 66 te Den Helder. Voor meer informatie kan contact worden opgenomen met Diane Hoedjes, beleidsadviseur gemeente Den Helder, via d.hoedjes@denhelder.nl (onder vermelding van 'NRD').

Zienswijzen indienen

Zienswijzen kunnen zowel schriftelijk als per mail worden ingediend bij de gemeente Den Helder:

- E-mail: maritiemcluster@denhelder.nl (onder vermelding van 'Zienswijze NRD Ontwikkeling Maritiem Cluster Den Helder').
- Postadres: Gemeente Den Helder, t.a.v. Team Omgeving (mevrouw Diane Hoedjes), Postbus 36, 1780 AA Den Helder.

Het Maritiem Cluster in drie minuten

Geen zin om de website door te spitten?

In dit filmpje leggen we in drie minuten uit wat er allemaal speelt in het Maritiem Cluster en met welke opgaven we aan de slag gaan.

Vernieuwing veerhavens

Den Helder en Texel komt dichterbij

Rijkswaterstaat, TESO, gemeente Den Helder, gemeente Texel, provincie Noord-Holland en Defensie zetten een belangrijke stap in de vernieuwing van de veerhavens van Den Helder en Texel. De aanlandinrichtingen zijn aan het einde van hun levensduur. Daarom gaat Rijkswaterstaat deze vernieuwen. Tot de vervanging gereed is, voert Rijkswaterstaat groot onderhoud uit.

Kansen voor andere inrichting

Tijdens een bestuurlijk overleg op 4 december 2025 spraken partijen af om de conceptontwerpen verder uit te werken en te optimaliseren, met bijzondere aandacht voor de veerhaven van Den Helder. Rijkswaterstaat, als eindverantwoordelijke partij, werkt aan een ontwerp dat technisch voldoet en ruimte biedt voor toekomstige ontwikkelingen. De nieuwe aanlandinrichting is ontworpen op de nieuwe aanlandinrichting op de kop van de parkeerplaats, zodat de huidige locatie operationeel blijft tijdens

de bouw. Het Maritiem Cluster (gemeente Den Helder, Defensie en provincie Noord-Holland), TESO en de gemeente Texel deden aanbevelingen voor verbetering en een geoptimaliseerd ontwerp. Het gaat dan om zaken als meer ruimte voor voetgangers en fietsers, betere busverbindingen en voldoende parkeergelegenheid.

Hoe verder?

De komende maanden richten de partijen zich op het helder krijgen van de financiering, het uitwerken van een bouwfasering die de veerdienst continu laat draaien en intensieve samenwerking om het plan te optimaliseren. Naar verwachting is er na de zomer 2026 meer duidelijkheid over het definitieve ontwerp en de ruimtelijke inpassing in Den Helder.

Video veerhavens

Rijkswaterstaat heeft een korte video gemaakt waarin de vervanging van de aanlandinrichting wordt uitgelegd (dit gaat niet over het concept-ontwerp waar partijen samen aan werken).

[Klik hier](#) om de video te bekijken.

Meer informatie

[Kijk voor meer informatie ook op de webpagina van Rijkswaterstaat.](#)

[Lees hier het persbericht.](#)

Gemeenteraad

geeft groen licht voor toekomstbestendige haven

De gemeenteraad van Den Helder heeft op 19 januari 2026 het krediet voor het project Havendijk in Den Helder vastgesteld. Daarmee kan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aan de slag met de dijkversterking en vernieuwing van de kades langs 600 meter aan Het Nieuwe Diep.

Waterveiligheid

De Havendijk moet worden versterkt voor de waterveiligheid. Dit biedt de kans om de kade bij Het Nieuwe Diep tegelijk te verbreden en klaar te maken voor grotere schepen en toekomstige verdieping van de vaargeul. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier betaalt de dijkversterking; de gemeente Den Helder en Port of Den Helder betalen samen €11,63 miljoen voor de onderdelen die de kade toekomstbestendig maken. Door dit nu tegelijk te doen, worden kosten en hinder in de toekomst voorkomen.

Meer ruimte voor grotere schepen

Met deze investering doen we meer dan alleen versterken. De kades worden breder aangelegd en de damwanden dieper geslagen, waardoor het vaarwater kan worden verdiept tot -9 NAP.

Dit is een cruciale randvoorwaarde voor een toekomstbestendige haven, waar grotere offshore schepen veilig kunnen aanmeren en opereren voor onze energievoorziening op de Noordzee.

Kaderuimte voor Defensie

Tegelijkertijd bereiden we Den Helder voor op de toekomstige uitbreiding van kaderuimte voor Defensie. Door nu slim te investeren, leggen we de basis voor zowel civiele als militaire groei op een strategische locatie in Nederland. Dit project laat zien waar Den Helder voor staat: het optimaal benutten van onze unieke ligging met een sterke combinatie van zeehaven, luchthaven en kennishaven, in dienst van nationale belangen zoals energiezekerheid en veiligheid. We kijken uit naar de uitvoering van deze werkzaamheden samen met onze partners.

[Meer informatie op de website van de gemeenteraad Den Helder.](#)

Variantenstudie voor nieuwe Moormanbrug van start

Bureau Wagemaker doet in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf onderzoek naar verschillende mogelijkheden voor de nieuwe Moormanbrug in Den Helder. Deze beweegbare brug is gebouwd in 1954 en bijna aan het einde van zijn levensduur. Daarom wordt de brug vervangen. De nieuwe brug komt ongeveer 700 meter verderop te liggen, in Het Nieuwe Diep. Daardoor ontstaat er langs de kade meer ruimte voor marineschepen en andere grote zeeschepen. Ook zorgt de nieuwe plek van de brug voor een betere doorstroming van het verkeer én minder drukte in de binnenstad.

Stappenplan variantenstudie

Een variantenstudie is een onderzoek waarin meerdere oplossingen met elkaar vergeleken worden om te bepalen welke het beste is. De studie bestaat uit vier stappen:

- Vaststellen uitgangspunten
- Onderzoek naar hoofdvarianten
- Uitwerken beste varianten
- Advies opstellen

Een mooi project waarin de verschillende betrokken partijen samen werken om tot de beste oplossing te komen.

[Lees hier het volledige artikel.](#)

Ontwikkelingen terrein Buitenveld: waar staan we nu?

Buitenveld is een terrein naast Willemsoord en maakt deel uit van het historische stadsgezicht van Den Helder. Defensie wil dit ontwikkelen tot een moderne verblijfslocatie voor medewerkers van de Koninklijke Marine. Hier komen legeringsgebouwen, kantoren en voorzieningen zoals sport en ontspanning. Zo ontstaat een veilige en aantrekkelijke plek om te wonen en te werken. Tegelijkertijd komt er ruimte vrij voor Defensie in de Nieuwe Haven.

Samen met ontwikkelingsorganisatie Zeestad en ontwerp bureau West8 is het Ruimtelijk Kader Buitenveld opgesteld. Daarin staat onder andere wat de 'footprint' is van de te bouwen gebouwen. Denk aan hoeveel ruimte de gebouwen op de grond mogen innemen, hoe hoog gebouwen maximaal mogen zijn en welke richtlijnen er zijn voor beeldkwaliteit. Het ontwikkelkader is ook

bedoeld om ervoor te zorgen dat de nieuwbouw past in het historisch stadsgezicht.

Het terrein van Buitenveld zal in normale omstandigheden zo natuurlijk mogelijk aansluiten op de omgeving en toegankelijk zijn voor langzaam verkeer. Bij verhoogde dreigingsniveau moet het gebied in verband met veiligheidsoverwegingen afgesloten kunnen worden. Door gebruik te maken van hekken met een heg en poorten met monumentale details, ontstaat een veilig terrein dat goed past bij de omgeving.

De gemeenteraad van Den Helder heeft het Ruimtelijk Kader Buitenveld op 15 december 2025 vastgesteld.

[Lees verder op onze website.](#)

Samen werken aan de toekomst Maritiem Vliegveld De Kooy en Luchthaven Den Helder

Aan de rand van de Noordzee vormt Maritiem Vliegveld De Kooy en Luchthaven Den Helder een cruciale schakel tussen veiligheid, energie en innovatie. Het vliegveld heeft een strategische rol voor zowel civiele als militaire taken: van maritieme patrouille en defensie tot offshore logistiek en de energietransitie ver op de Noordzee.

Omdat de offshore-sector en de luchtvaart veranderen, werken gemeente Den Helder, provincie Noord-Holland en Defensie samen met diverse partijen aan een toekomstbestendige doorontwikkeling van de luchthaven. Denk aan ruimte voor nieuwe hangaars, duurzame brandstoffen en innovatieve ontwikkel- en maakbedrijven.

Maritieme drones

Een belangrijke nieuwe stap is de gezamenlijke ontwikkeling van maritieme drones: schone, slimme luchtvaartuigen die bijdragen aan veiligheid, monitoring en onderhoud op zee. Daarmee groeit Luchthaven Den Helder uit tot een proeftuin voor de luchtvaart van de toekomst én een motor binnen het maritieme cluster.

Ontwikkeltafels: waar vraag en aanbod, wensen en expertise elkaar ontmoeten

Om deze ontwikkeling goed vorm te geven is eind 2025 de eerste ontwikkeltafel gestart. Tijdens deze bijeenkomst kwamen overheden, bedrijven, kennisinstellingen en luchtvaart- en veiligheidsorganisaties samen. De ontwikkeltafel is de plek waar vraag en aanbod, wensen en expertise elkaar ontmoeten.

Zo werken partijen gezamenlijk aan het versterken van het civiel militaire ecosysteem rondom Maritiem Vliegveld De Kooy en Luchthaven Den Helder.

De eerste bijeenkomst had als doel het ophalen van kansen en ideeën. En ook het verbinden van innovaties, onderwijs en marktinitiatieven aan de behoeften van zowel civiele gebruikers als Defensie. Deze stap vormt het vertrekpunt richting verdere ontwikkeling in 2026.

Op 24 maart 2026 staat de volgende ontwikkeltafel gepland.

[Klik hier voor meer informatie.](#)

Werkbezoek VNO NCW aan Maritiem Cluster Den Helder

Eind januari bracht Ingrid Thijssen, voorzitter van VNO NCW, een werkbezoek aan het Maritiem Cluster Den Helder. Tijdens het bezoek kreeg zij een compleet beeld van de unieke kracht van de regio, waar defensie, infrastructuur, energie en innovatie nauw samenwerken. Op Den Helder Airport, in de zeehaven en bij innovatiecentrum METIP werd zichtbaar hoe civiele en militaire functies elkaar al jarenlang versterken en hoe deze samenwerking nu én in de toekomst bijdraagt aan veiligheid, energievoorziening en economische ontwikkeling.

[Lees hier het hele persbericht.](#)

Havenwethouder Fotigui Camara gaf aan dat het waardevol is om te laten zien hoe Den Helder zich door de jaren heen heeft ontwikkeld tot een strategisch maritiem knooppunt. Volgens hem blijft de combinatie van defensie, infrastructuur en ondernemerschap bepalend voor de betekenis van de stad voor Nederland. Ook Ingrid Thijssen benadrukte dat investeren in strategische regio's zoals Den Helder zowel de nationale veiligheid als innovatie en economische groei versterkt. Het bezoek bevestigde opnieuw de belangrijke rol die het Maritiem Cluster speelt in het versterken van de weerbaarheid en innovatiekracht van Nederland.

Klankbordgroep Maritiem Cluster: samen werken aan plannen

In het najaar van 2025 is de Klankbordgroep voor het Maritiem Cluster Den Helder van start gegaan. Deze groep brengt bewoners, ondernemers en organisaties samen om mee te denken over de ontwikkeling van het gebied rond Nieuwe Diep – Nieuwe Werk, Willemsoord en de Binnenhaven. De eerste drie bijeenkomsten stonden in het teken van kennismaken, het bespreken van ontwerpen en het ophalen van zorgen en ideeën.

Belangrijke thema's waren:

- Bereikbaarheid en verkeer: zorgen over vrachtverkeer, parkeren en verkeersveiligheid.
- Ontwerpkeuzes: het tracé Nieuwe Diep/Nieuwe Werk, de vaarroute Willemsoord en het Ruimtelijk Kader Buitenveld.
- Leefbaarheid: aandacht voor geluid, trillingen en veiligheid.
- Communicatie en participatie: hoe blijft de omgeving goed betrokken?

Terugblik op de inspiratie- bijeenkomst van het Maritiem Cluster Den Helder

Op donderdag 29 januari 2026 kwamen de medewerkers van de projectteams en werkgroepen van het Maritiem Cluster Den Helder samen voor de jaarlijkse inspiratiebijeenkomst. Ook een aantal leden van de klankbordgroep was aanwezig. We waren te gast bij METIP en werden hartelijk ontvangen door directeur Paul Verbruggen. Onder leiding van dagvoorzitter Falco Hoekstra werd het een ochtend vol energie, praktische inzichten en waardevolle gesprekken.

Waar we trots op zijn

Tijdens de Mentimeter terugblik stond samenwerking met stip bovenaan. Ook verbinding, gezamenlijkheid, groei en het sterker op de kaart zetten van gemeente Den Helder werden veel genoemd.

Thema weerbaarheid

Twee boeiende sprekers — Generaal Rob de Wit (PC-ZSK) van de Koninklijke Marine en Ugur Pekdemir (Rabobank NHN) - vertelden vanuit hun perspectief én praktijk wat weerbaarheid voor hen betekent. Denk aan het belang van goed samenwerken, keuzes maken, voorbereid zijn op verandering en durven kiezen voor een lange termijn aanpak.

De Klankbordgroep speelt een belangrijke rol als schakel tussen programma-organisatie en omgeving. De inbreng helpt om plannen beter af te stemmen op de stad en haar bewoners.

Leden van de klankbordgroep signaleren kansen en knelpunten en geven advies aan het projectteam. Hun inbreng wordt zichtbaar meegenomen in de verdere uitwerking van de plannen. De besluitvorming ligt bij de partners van het programma Maritiem Cluster: het ministerie van Defensie, provincie Noord-Holland en gemeente Den Helder.

[Lees hier de volledige samenvatting van de Klankbordgroep.](#)

In gesprek met projectteams: mijlpalen voor 2026

Bij de 'speeddate' konden deelnemers in korte rondes kennismaken met de projecten en hun plannen voor 2026. Dit leverde veel concrete vragen, ideeën en nieuwe inzichten op.

De belangrijkste mijlpalen voor het komende jaar:

- Het afronden van het locatieonderzoek voor de Ravelijnbrug en het uitwerken van de voorkeurslocatie.
- De voorbereiding van de aanbesteding voor de Havendijk.
- Verkeerskundig onderzoek en een concepttracé voor Nieuwe Diep/Nieuwe Werk.
- Afspraken over ontwerp en financiering voor de Veerhaven.
- De businesscase voor het maritiem innovatiecentrum Het Paleis.
- Het vaststellen van de voorkeursvariant voor de Moormanbrug.
- Een samenwerkingsovereenkomst rond de Luchthaven Den Helder.
- De afronding van de aanbesteding van het ontwerp voor Buitenveld.
- Het uitwerken van de voorkeursvariant voor de Vaarroute Willemsoord tot aanbesteding.

Daarnaast werken de ondersteunende teams aan o.a. het Milieueffectrapport, een omgevingsprogramma, betere zichtbaarheid en het verder versterken van de programmaorganisatie.

Rollenspel

Met trainingsacteurs Jurre Schreuder en Barbara Klaaysen onderzochten we hoe je effectief samenwerkt, omgaat met weerstand en elkaar beter begrijpt - zaken die in onze projecten minstens zo belangrijk zijn als techniek en planning.

Na afloop

Er was volop gelegenheid om nog even na te praten, ervaringen te delen en nieuwe verbindingen te leggen. Mooi om te zien hoeveel energie en betrokkenheid er is binnen het Maritieme Cluster. Programmamanager Hessel Hiemstra sloot de ochtend af en bedankte iedereen die erbij was en actief meedeelde: "Samen bouwen we verder aan een sterk en toekomstgericht Maritiem Cluster Den Helder!"

Over het **Maritiem cluster**

De haven van Den Helder is belangrijk voor de nationale veiligheid en voor energievoorziening op en vanuit zee. De gemeente Den Helder, de provincie Noord-Holland en het ministerie van Defensie werken samen aan de ontwikkeling van de haven. De projecten uit het programma Ontwikkeling Maritiem Cluster Den Helder verbeteren de bereikbaarheid, leefbaarheid en economie van de haven én de regio. De Koninklijke Marine krijgt meer ruimte om te groeien. Ook werken we aan de energietransitie, zoals wind op zee. Een sterk Maritiem Cluster zorgt voor een goed vestigingsklimaat voor bewoners en ondernemers en daarmee voor meer werkgelegenheid en kennis in de regio.

Kijk voor meer informatie over het Maritiem Cluster op www.maritiemclusterdenhelder.nl.

Het Maritiem cluster in **drie minuten**

Den Helder heeft veel aan zee gebonden activiteiten, zoals zeevaart, scheepsbouw, offshore (energie), havens, marine en maritieme dienstverlening.

In **dit filmpje** leggen we in drie minuten uit wat er allemaal speelt in het Maritiem Cluster en met welke opgaven we aan de slag gaan.

Hebt u **vragen of opmerkingen?**

Stuur ze naar info@maritiemclusterdenhelder.nl.

Met deze nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van het proces en andere onderwerpen in het Maritiem Cluster die daarmee verband houden. Voel u vrij om deze nieuwsbrief door te sturen en/of te delen met andere geïnteresseerden.

Heeft u ook nieuws voor deze nieuwsbrief?

U kunt uw kopij mailen naar Maria de Wit:
m.de.wit@denhelder.nl.

Aanmelden/afmelden voor deze nieuwsbrief

U kunt zich aanmelden via het formulier onderaan de [nieuwspagina](#) op onze website.
Klik [hier](#) om u af te melden.

Leden programmamteam

- **Hessel Hiemstra**,
programmamanager Maritiem Cluster
- **Peter van den Berg**,
CDR b.d., strategisch adviseur Koninklijke Marine
- **Roel Salden**,
algemeen directeur Port of Den Helder
- **Esther Brasser**,
programmasecretaris Maritiem Cluster
- **Falco Hoekstra**,
strategisch adviseur, gemeente Den Helder
- **Bram du Saar**,
omgevingsmanager ministerie van Defensie
- **Paul Meijer**,
programmamanager transformatie vastgoed Koninklijke Marine
- **Mathea Mevissen**,
strategisch beleidsadviseur provincie Noord-Holland

